

Nivellia sanguinosa

Rødlistet art

faktaark

Nivellia sanguinosa er en vakker, slank blomsterbukke med rødoransje dekkvinger som i dag kun finnes på én lokalitet i Skandinavia, i Eikesdalen i Møre og Romsdal. Arten utvikler seg i døde stammer eller greiner av gråor og hassel, mens de voksne søker til blomster. Artens fortsatte eksistens hos oss er helt avhengig av at lokaliteten i Eikesdalen forblir intakt. Selv små inngrep og vedhogst kan være kritisk.

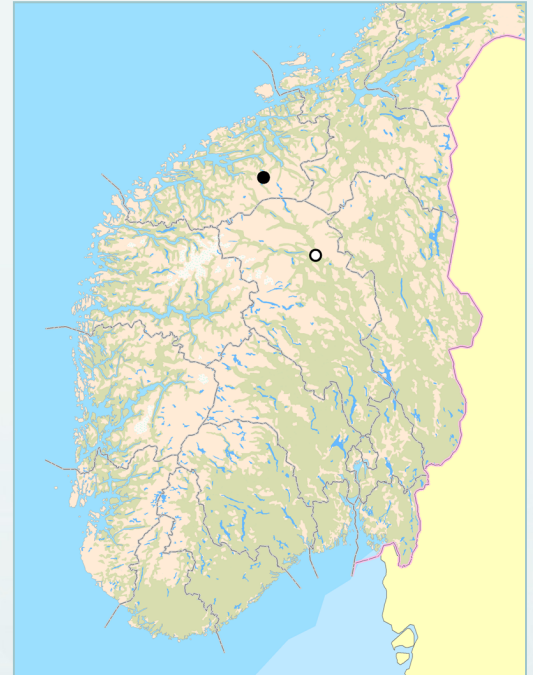
Status
Kategori kritisk truet (CR) på Norsk rødliste for arter 2010.

Kjennetegn

En middels stor blomsterbukke med svart framkropp og mursteinsrøde til oransje dekkvinger. Bein og antenner er helsvarte. Habituelte virker arten veldig slank gjennom at framkroppen er forholdsvis liten og dekkvingene er svært lange og smale, samt at bein og antenner er forholdsvis lange. Hode og halsskjold er hårløse, mens dekkvingene har svært kort behåring og et par svake lengderiller. Overflaten virker nokså matt pga. tett punktur. Det finnes flere vanlige arter av blomsterbukker med samme størrelse og lignende fargetegninger: *Paracorymbia* (*Anoplodera*) *maculicornis* er mye breiere, har lys basis på hvert antenneledd, og er svart på dekkvingespissene. *Anastrangalia* (*Anoplodera*) *sanguinolenta* og *A. reyi* er noe breiere, har kortere antenner og lang og tett behåring på framkroppen. Disse artene mangler svake lengderiller på dekkvingene og har også noe mørkere dekkvingespiss (kan være lite utpreget). Hos *A. reyi* har dekkvingene også svake mørke striper langs søm og sidekant.

Utbredelse

Nyere funn av denne ytterst sjeldne arten kjennes bare fra én lokalitet i Skandinavia, i Eikesdalen i Møre og Romsdal. Det foreligger et gammelt funn fra Laurgården i Sel fra 1800-tallet, men denne lokaliteten er trolig utgått. Arten antas å være utdødd (RE) i Sverige, hvorfra det kjennes tre eldre funn. Ellers er *Nivellia sanguinosa* kjent fra noen lokaliteter i nordøstlige deler av Finland, Polen, europeiske deler av Russland, samt Karpatene og Alpene.

Nivellia sanguinosa er i nyere tid kun kjent fra Eikesdalen i Møre og Romsdal (fylt sirkel). Et gammelt funn foreligger også fra Sel i Gudbrandsdalen (åpen sirkel).

Biologi

Nivellia sanguinosa utvikler seg i død ved av ulike løvtrær. Særlig gråor, men den er også kjent fra hassel, bjørk, hegg og alm. Lokaliteten i Eikesdalen er ei vestvendt li med enorme hasselkratt, men også mye gammel gråor. Larveutviklingen skjer i ganske tørr og løs ved med hvitråte av nokså tynne stammer eller kraftige greiner. Utviklingen tar to år og de voksne individene klekker i midten av juni og er så på vingene i 2-3 uker. De voksne besøker hvite blomster som for eksempel hundekjeks (*Anthriscus sylvestris*), bringebær (*Rubus idaeus*), rogn (*Sorbus aucuparia*) og skogskjegg (*Aruncus dioicus*).

Bestandsstatus

Artens eksistens i Skandinavia er helt avhengig av at lokaliteten i Eikesdalen forblir intakt. Lokaliteten virker for tiden nokså stabil, men det drives en del vedhogst i området som kan være negativt. Selv mindre arealinngrep kan ha stor negativ innvirkning på populasjonene. Veitbedringsprosjekter og rassikringsarbeid kan være kritisk om de rammer lokale forekomster.

Referanser

Bílý, S. & Mehl, O. 1989. Longhorn beetles (Coleoptera, Cerambycidae) of Fennoscandia and Denmark. Fauna Ent. Scand. Vol. 22. E.J. Brill/Scandinavian Science Press Ltd., Leiden, 203s.

Ehnström, B. 1999. Faktablad: *Nivellia sanguinosa* –blodröd blombock. ArtDatabanken 2006-06-06.
http://www.artdata.slu.se/rodlista/Faktablad/nive_san.PDF

Ehnström, B. and Axelsson, R. 2002. Insektgnag i bark og ved, ArtDatabanken SLU, Uppsala, 512s.

Freude, H., Harde, K.W. and Lohse, G.A. 1966. Die Käfer Mitteleuropas. Band 9. Goecke & Evers, Krefeld, 299s.

Heliövaara, K., Mannerkoski, I. & Siitonen, J, 2004. Suomen sarvijäärät; Longhorn Beetles of Finland (Coleoptera, Cermabycidae). Tremex Press, Helsinki, 374s.

Sama, G. 2002. Atlas of the Cerambycidae of Europe and the Mediterranean Area. Volume 1: Northern, Western, Central and Eastern Europe. British Isles and Continental Europe from France) excl. Corsica to Scandinavia and Urals. Nakladatelství Kabourek, Zlín, Czech Republic, 173s.

Zachariassen, K.E. 1990. Sjeldne insektarter i Norge. 2. Biller 1. NINA Utredning 017, Norsk institutt for naturforskning, Trondheim, 83s.